

Naam voorstel 15002195	Brief GS van 10 februari 2015 over evaluatie Kavelruilbureau Zeeland, periode 2012 - 2014	
Betreft vergadering	Commissie Ruimte, Ecologie en Water	27 februari 2015
Te verzenden aan	SIS: commissie REW	
Verzenddatum	12 februari 2015	
Commissiegriffiers	Alma van Wallenburg 0118 – 63 12 65 ac.v.wallenburg@zeeland.nl	
Statenadviseur	Simon de Visser / 0118 – 63 1594 / s.de.visser@zeeland.nl	
Inhoudelijk ambtenaar	Johan Wedts de Swart / 0118 – 63 21 14 / jc.wedts_de_swart@zeeland.nl	
Verantwoordelijk bestuurder	C.M.M. Schönknecht-Vermeulen	

Inhoudelijk	
Aanleiding	Beëindigen werkzaamheden Dienst Landelijk Gebied (DLG) en overdracht uitvoerende werkzaamheden DLG voor het Kavelruilbureau Zeeland aan de provincie eind 2014; evaluatie periode 2012-2014.
Bevoegdheid	GS voor de uitvoering PS voor beschikbaar stellen kredieten en vaststellen beleidsnota
Wat wordt voorgesteld?	Kennisnemen van de evaluatie.
Toelichting	Uit de evaluatie blijkt dat de beoogde doelstelling is gerealiseerd en dat de werkwijze en resultaten van het Kavelruilbureau voor de Zeeuwse samenleving in brede zin een meerwaarde opleveren. De door DLG gehanteerde organisatiestructuur Kavelruilbureau blijft van kracht en wordt verder geoptimaliseerd. De provincie voert de regie over de uitvoerende werkzaamheden. Het Kavelruilbureau Zeeland had als primaire doelstelling om binnen 2 jaar 1775 ha grond in Zeeland te ruilen. Inmiddels is 1870 ha op vrijwillige basis geruild.
Kosten en dekking	
Overige informatie	In de op te stellen Nota Vastgoed (2015) zullen de uitgangspunten en principes m.b.t. grondverwerving, kavelruilen en inzet van instrumenten aan PS worden voorgelegd.

15002195

Provincie Zeeland

Gedeputeerde Staten

bericht op brief van:
uw kenmerk:
ons kenmerk: 15001255
afdeling: Beheer en Onderhoud
bijlage(n):
behandeld door: J.C. Wedts de Swart
doorkiesnummer: 0118-632114
onderwerp: Evaluatie Kavelruilbureau Zeeland
periode 2012-2014
verzonden: 10 FEB. 2015

de voorzitter van Provinciale Staten
t.a.v. de statengriffier

PROVINCIE ZEELAND	
AFD. <i>SG</i>	AMBT.
AFD. TERMIJN	<i>Joosse</i>
DATUM	<i>10 FEB. 2015</i>
DOC.NR.	<i>15002195</i>
ZAAK NR.	
CLASS.	

Middelburg, 10 februari 2014

Geachte voorzitter,

Middels onze brief van 8 oktober 2013 hebben wij u geïnformeerd over de tussentijdse evaluatie van het Kavelruilbureau Zeeland.

Eind vorig jaar heeft de sleuteloverdracht plaatsgevonden van de Dienst Landelijk Gebied (DLG) aan de provincie. De reden hiervoor ligt in het feit dat de Dienst stopt. De werkzaamheden die de Dienst uitvoerde voor het Kavelruilbureau, komen bij de provincie te liggen. Reden om een evaluatie te uit te voeren over de periode 2012-2014. De uitkomsten van deze evaluatie willen wij met u delen.

Doelstelling

De primaire doelstelling was om binnen 2 jaar 1775 hectare in Zeeland te ruilen. Dit was een bij aanvang een grote uitdaging. Door de inmiddels ontstane werkwijze en samenwerking tussen partijen in het Kavelruilbureau Zeeland is de doelstelling gerealiseerd. Inmiddels voor 1870 hectare op vrijwillige basis geruild.

Werkwijze

Kavelruilen is het combineren van particuliere wensen/initiatieven vanuit de streek en daar waar mogelijk deze te combineren met beleidsopgaven van overheden (visa versa).

De provinciale werkopdrachten en plannings voor het Kavelruilbureau worden gedestilleerd uit provinciale beleidsnota's: het Omgevingsplan, de Economische Agenda, het Provinciaal Verkeer- en Vervoers Plan, het Natuurbeheersplan, het collegeprogramma en de programma's Leefbaarheid en Zeeuws Platteland 2.0.

Daarnaast staat het instrument kavelruilen ter beschikking voor doelrealisatie van mede-overheden.

Agrarische sector

Door kavelruilprocessen is met name de agrarische structuur in Zeeland verbeterd waardoor de agrarische sector in staat is gesteld om zich voor te bereiden op de toekomst.

De agrarische sector heeft 730 hectare in kavelruilen ingebracht en voor 1009 hectare toebedeeld gekregen.

Voordelen voor deelnemende agrarische ondernemers zijn onder andere het vergroten van de totale bedrijfsomvang (incl. huiskavels), de toename van de gemiddelde kavelgrootte, afstandsverkorting en concentratie van percelen.

De leeftijd van de meeste agrarische deelnemers ligt tussen de 40-50 jaar.

Andere resultaten

Naast bovenstaande konden door kavelruilen diverse (publieke) doelstellingen in het landelijk gebied op basis van *vrijwilligheid* gerealiseerd worden. Onder andere:

- Infrastructuur: De aanpak bij infrastructurele projecten zoals Sloeweg, Tractaatweg en diverse fietspaden (totaal 5.5 km) toont aan dat kavelruil een substantiële bijdrage levert aan een *vrijwillige* en voorspoedige grondverwerving.
- Verkeersveiligheid (landbouwroutes): De gepasseerde kavelruilen hebben geleid tot een jaarlijkse afname van bijna 3000 kilometer minder bewegingen van landbouwvoertuigen op wegen. Dit bevordert de verkeersveiligheid.
Daarnaast is door kavelruilen het over- en weer verkeer van landbouwvoertuigen over wegen teruggedrongen (vb. N61). Dit leidt tot potentieel minder schade aan de (nieuwe) wegen dat o.a. door zwaar (landbouw)transport veroorzaakt wordt.
- Duurzaamheid: Door minder verkeersbewegingen van landbouwvoertuigen wordt ruim 1000 liter brandstof bespaard. Dit zorgt voor circa 3000 kg CO₂ reductie.
- Water: Voor een verbetering van de waterkwaliteit (Kaderrichtlijn Water) alsmede het vergroten van de waterberging (Waterbeheer 21e eeuw) is 37 km tracé verworven. Daarnaast is 14 km tracé verworven om oevers te herstellen.
- Natuurnetwerk: Vanuit de commissie Jansen heeft Zeeland 702 hectare grond verkregen ten behoeve van het realiseren van het Natuurnetwerk. Hiervan is door kavelruilen 140 hectare grond die grotendeels al was verworven door BBL geruild naar eindbeheerders. Daarnaast zijn nog enkele percelen geruild die ontbrekende schakels waren in bestaande natuurgebieden. De uitgeruilde agrariërs kunnen hun bedrijvigheid nu elders voortzetten.
- Recreatie/cultuur: Onder andere ten behoeve van de uitbreiding van het Bevrijdingsmuseum in Nieuw-dorp en voor herstel van Staats Spaanse Linies is het instrument kavelruilen inzet.

Organisatie

De uitvoering van het Kavelruilbureau werd in de afgelopen periode vormgegeven door DLG.

Van het Kavelruilbureau maken naast DLG en Provincie Zeeland, ook alle Zeeuwse gemeenten, Waterschap Scheldestromen en de Rijksdiensten (BBL, RWS, RVB, RVR) deel uit.

De reeds bestaande samenwerking tussen de overheidsdiensten die werkzaam zijn in Zeeland is door de organisatiestructuur van het Kavelruilbureau verder geoptimaliseerd. Er vindt structureel overleg plaats waardoor efficiënter en effectiever met elkaar gewerkt wordt.

Om de diverse belangen van zowel overheden als private partijen goed af te wegen en de onafhankelijkheid van het Kavelruilbureau te waarborgen, vindt het overleg plaats onder een onafhankelijk voorzitterschap. Daarnaast maken diverse onafhankelijke gebiedsdeskundigen, die hun streek vanuit het veld en de belangen kennen (bottom-up), onderdeel uit van de organisatie.

Dit om iedere schijn van belangenverstrengelingen, bevoorrechtiging e.d. te vermijden en te voorkomen. Tevens kan direct ingespeeld worden op signalen, wensen en initiatieven uit de streek.

Ondanks dat DLG stopt, blijft de bovengenoemde organisatiestructuur van kracht. De uitvoerende werkzaamheden zullen door ons opgepakt worden.

Conclusie

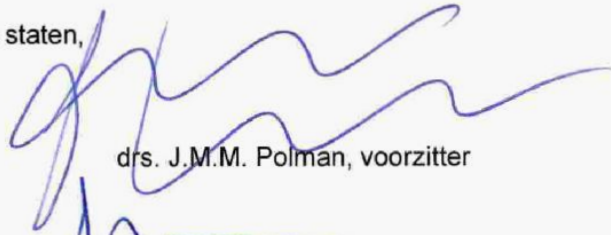
De evaluatie laat zien dat de beoogde doelstelling is gerealiseerd. De agrarische structuur in Zeeland is verbeterd, maar we zien gelijktijdig dat de structuur verder verbeterd moet worden zodat de agrarische sector toekomst gereed gemaakt wordt. Daarnaast zijn vele (maatschappelijke) doelstellingen gerealiseerd en is de samenwerking van diverse overheidsdiensten verder geoptimaliseerd.

De werkwijze en resultaten van het Kavelruilbureau leveren voor de Zeeuwse samenleving in brede zin een meerwaarde op.

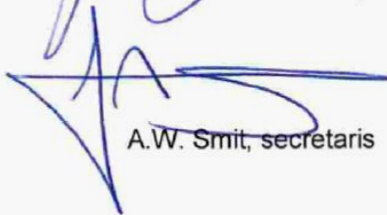
In de op te stellen Nota Vastgoed (2015) zullen uitgangspunten en principes inzake grondverwerving, kavelruilen en inzet van instrumentarium in samenhang met elkaar aan u worden voorgelegd.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the end.

drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A handwritten signature in blue ink, featuring a large, stylized initial 'A' followed by a horizontal line and a final flourish.

A.W. Smit, secretaris